

HOČEMO EVROPO NA NAŠIH TLEH

Predsednik NSi Andrej Bajuk je za tednik *Mag* ocenil, da je nova vlada Toneta Ropa „v resnici stara politična skupina in v pribhajajočem letu nam ne obeta sprememb, ki jih Slovenija še kako potrebuje“. Novinec v vladi je samo finančni minister Dušan Mramor, ki je „na parlamentarnem zaslišanju pozitivno odgovarjal na vprašanja o problemih, na katere je zadnji dve leti opozarjala opozicija“. Bajuk je naštel zniževanje inflacije, potrebo po pregledni in gospodarni proračunski politiki ter razvoj kapitalskega trga. Vendar predsednik Nove Slovenije dvomi, da bo lahko finančni minister „v vladi, kakršna je“, izpeljal predstavljeni program.

Glede problema visoke inflacije je Bajuk ocenil, da je to „zgodba o usodno zamujenih priložnostih“. Vlada je začela o visoki inflaciji govoriti šele v zadnjih tednih, „ko nam voda teče v grlo“, medtem ko se v minulih letih z njo ni resno ukvarjala. Novi premier Tone Rop je o problemu vendarle začel govoriti, „a pri LDS je treba biti zelo pozoren na razkorak med besedami in dejanji“. „Na primer, proračun za leto 2003 in 2004 po naši oceni ni skladen s potrebno politiko zniževanja inflacije, na drugi strani pa premier Rop, ki je taisti proračun sestavil, reklamira njeno zniževanje,“ je še dejal Bajuk.

In katere ukrepe predlaga za znižanje inflacije? Po mnenju predsednika NSi bi morala Ropova vlada začeti pri sebi, s korenitim krčenjem proračunske porabe. Spremeniti bi se morala tudi cenovna politika nadzorovanih cen državnih monopolistov, potrebni pa so tudi odločnejši koraki pri zniževanju obrestnih mer. „Tudi centralna banka bo morala prek tečajne politike prispevati svoj delež. Vse to pa zahteva koordinacijo med vlado in Banko Slovenije, v čemer se doslej nista prav izkazali,“ je še dejal Bajuk.

Sicer pa je še ocenil, da se v Sloveniji preveč govori o tem, da naj bi se Ljubljana približala Bruslju in Slovenija Evropi. „Logiko približevanja zvezi bi morali obrniti in dejati, hočemo Evropo na naših tleh, tukaj, v Ljubljani, in drugod po Sloveniji.“ Predsednik Nove Slovenije je v pogovoru za *Mag* še menil, da „se še vedno premalo zavedamo zgodovinske priložnosti, da bomo z vstopom v EZ lahko sooblikovali Evropo kot enakovredni državljani“.

Anketa Dela o referendumu

Če bi bil referendum o včlanitvi v EU v tem času, bi vstop podprlo 68,7 odstotka volivcev, ki bi se referendumu udeležili, proti bi jih bilo 17,7 odstotka. Na referendumu o vključitvi v NATO pa bi za vstop glasovalo 43 odstotkov, proti bi bilo 38,3 odstotka vprašanih. Sicer pa je večina anketiranih v tokratni Delovi anketi za to, da bi o vstopu v EU in NATO odločali na skupnem referendumu.

Slovenija bo z vstopom v EU več pridobila kot izgubila, so prepričani anketiranci, saj jih je skoraj polovica (45 odstotkov) menila, da bo Slovenija več pridobila, 12,6 odstotka vprašanih meni, da bo ostala približno na istem, kot je zdaj, 26,1 odstotka pa je prepričanih, da bo država več izgubila. Neopredeljenih pri tem vpraša-

nju je 16,3 odstotka.

Vprašani so ocenjevali tudi uspešnost naših pogajalcev z EU. Za 69,5 odstotka anketirancev so bili uspešni, 12,9 odstotka pa jih meni, da so bili zelo uspešni. Če odštejemo neopredeljene (8,1 odstotka), je manj kot deset odstotkov vprašanih pogajalce ocenilo kot neuspešne (8,3 odstotka) oziroma zelo neuspešne (1,2 odstotka).

Na vprašanje, ali ste za uvedbo evra v Sloveniji, je 77,4 odstotka vprašanih odgovorilo pritrdilno, proti jih je bilo 17,3 odstotka.

Anketirani, ki so za uvedbo evra, so odgovorili tudi na vprašanje, kdaj naj bi postal plačilno sredstvo. Takoj, ko bo mogoče, je odgovorilo 46,9 odstotka anketiranih, 27,1 odstotka anketiranih pa je za uvelja-

Državni zbor je na javnem glasovanju s 54 glasovi za in 25 proti (navzočih 82 poslank in poslancev) na predlog predsednika vlade Toneta Ropa imenoval 16-članski ministrski kabinet. Sredi parlamentarnega mandata je tako Slovenija dobila novo, že sedmo vlado, ki pa bo vladala le dve leti, saj bodo naslednje redne parlamentarne volitve že jeseni 2004. Novoimenovani ministri so že zaprisegli pred državnim zborom in ob tem zagotovili, da bodo spoštovali ustavni red, ravnali po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi delovali za blaginjo Slovenije. Premier Tone Rop pa se je poslancem zahvalil za podporo in pri tem napovedal: „Čas je za dejanja.“ Poslanke in poslanci so glasovali v skladu z napovedmi: novo vlado so tako podprli (skoraj vsi) poslanci LDS, SLS, ZLSD in DeSUS ter poslanca italijanske in madžarske narodne skupnosti, proti pa so glasovali

poslanci SDS, NSi, SNS in SMS.

V novi vladi so le trije novi ministri - finančni minister Dušan Mramor, minister za šolstvo, znanost in šport Slavko Gaber ter ministrica Zdenka Kovač, ki bo vodila novo ministrstvo brez listnice za regionalni razvoj. Drugi ministri so namreč v prvi polovici mandata sodelovali v vladi Janeza Drnovška. Vlada t.i. velike koalicije strank LDS, ZLSD, SLS in DeSUS ima eno ministrstvo več kot vlada Janeza Drnovška v prvi polovici mandata, in sicer ministrstvo brez listnice za regionalni razvoj. Z imenovanjem ministrice Zdenke Kovač je tako tudi najmanjša koalicijska stranka DeSUS, ki doslej ni imela ministra, postala vladna stranka.

In kdo so novi (stari) ministri? Poleg omenjenih treh novih ministrov, Mramorja, Gabra in Kovačeve, bodo preostale ministrske resorje tudi v vladi Toneta Ropa vodili: Dimitrij Rupel

(zunanji minister), Rado Bohinc (notranji minister), Ivan Bizjak (minister za pravosodje), Vlado Dimovski (minister za delo, družino in socialne zadeve), Tea Petrin (ministrica za gospodarstvo), Anton Grizold (obrambni minister), Janez Kopač (minister za okolje, prostor in energijo), Franci But (minister za kmetijstvo), Jakob Presečnik (minister za promet), Pavel Gantar (minister za informacijsko družbo), Dušan Keber (minister za zdravje), Andreja Rihter (ministrica za kulturo). Ministrstvo brez listnice za evropske zadeve bo še naprej vodil Janez Potočnik, ki je v začetku tega leta to funkcijo prevzel od „predhodnika“ Igorja Bavčarja.

DZ se je seznanil tudi z odstopom Janeza Drnovška s funkcije poslanca; s tem je novoizvoljenemu predsedniku države, ki je pred DZ zaprisegel v nedeljo, 22. decembra, prenehal poslanski mandat.

Odhod Milana Kučana

Lojze Peterle je na časnikarski konferenci izjavil, da kot predsednik SKD, ne dr. Janeza Drnovška ne drugih komunistov nikoli ni vabil v svojo stranko, kot so pisali nekateri dnevnikarji v Sloveniji.

Umestitev novega predsednika države je Lojze Peterle ocenil kot formalno zamenjavo. Ali to pomeni tudi spremembe, pa bo potrebno še počakati.

Po mnenju Lojzeta Peterle je odhod nekdanjega predsednika Milana Kučana pomembnejši kot prihod Janeza Drnovška. Milan Kučan je bil med drugim na predsedniškem položaju tudi simbolni varuh preteklosti: Peterle je izrazil obžalovanje, da v letih Kučanovega predsedovanja resnična sprava ni uspela.

Z umestitvijo člana LDS tudi na najvišje mesto v državi se je še dodatno utrdila prevladujoča politična opcija v že sicer politično neuravnoteženem slovenskem političnem prostoru.

Peterle se je začudil tudi nad dejstvom, da novi predsednik vlade ni izkoristil možnosti za nujne spremembe v vladi, pri čemer je posebej omenil ministrstvo za gospodarstvo in zdravstvo. Namesto učinkovite regionalne politike, ki bi zmanjševala razvojne razlike med regijami, se je z novim ministrstvom dodatno širi birokracija, kar je v nasprotju z vladnim antibirokratskim programom.

Novi državni sekretar

Vlada je 27. decembra na dopisni seji sprejela več sklepov, povezanih s kadrovskimi zadevami. S funkcije državnega sekretarja na zunanjem ministrstvu, in direktorja urada za Slovence v zamejstvu in po svetu je razrešila Iztoka Simonitija in na njegovo mesto imenovala Črtomirja Špacpana, nekdanjega novogoriškega župana.

Prav tako je vlada za državnega sekretarja na MZZ imenovala Iztoka Mirošiča, ki je doslej vodil kabinet zunanjega ministra. Vlada je za generalnega sekretarja na MZZ imenovala Mitjo Štruklja.

Glede vprašanja, ali je mogoče v dveh, treh letih bistveno znižati inflacijo, pa anketiranci niso pokazali pretiranega optimizma. 39,3 odstotka vprašanih jih v znižanje inflacije sicer verjame, 48,9 odstotka pa jih meni, da to ni mogoče.

V anketi, ki jo je izvedla Delova agencija Stik, je odgovarjalo 743 telefonskih naročnikov.

Pritožba na Vrhovno sodišče o Bledu

Odkar je v Sloveniji prenehal komunistični režim si Cerkev prizadeva, da bi ji vrnil blejski otok s cerkvijo. To prizadevanje je doseglo, da ji ga je po dolgih zapletih sodišče prisodilo v last. Ministrstvo za kulturo se je zoper sodbo Upravnega sodišča RS, prejeto v začetku decembra letos, s katero je to odpravilo prvo točko izreka odločbe o zavrnitvi zahtevka katoliške Cerkve župnijstva Bled za vrnitev v last in posest parcel, ki v naravi predstavljajo Blejski otok, pritožilo na Vrhovno sodišče RS.

V njej je Vrhovnemu sodišču predlagalo, da pritožbi ugodi, razveljavi sodbo Upravnega sodišča in meritorno odloči o zadevi, je v izjavi za javnost povedala ministrica za kulturo Andreja Rihter. Obenem je izrazila upanje, da bo sporno lastništvo parcel na Blejskem otoku čimprej rešeno, saj je ta dogodek izjemnega pomena za vse Slovence, pa tudi za same postopke denacionalizacije.

Župnija Bled, ki ima ta kulturni spomenik v upravljanju od leta 1992, namreč po ministričinih besedah zanj ne skrbi dobro.

Upravno sodišče je po

njenih besedah izpodbijano sodbo izdalo brez glavne obravnave, kar je vplivalo na njeno zakonitost.

Če bi namreč bila opravljena javna obravnava in bi zahtevali vpogled v vse potrebne dokumente, na katerih temelji odločitev ministrstva, bi odpadlo kot sporno vprašanje ali je utemeljena zavrnitev tistega dela zahtevka, ki se nanaša na vrnitev nesakralnih objektov.

Ministrstvo za kulturo je, tako Rihterjeva, zavzelo stališče, da Blejski otok od razglasitve v letu 1949 predstavlja naravno zna-menitost in kulturni spomenik in je bil zato izvzet iz pravnega prometa po predpisih pred uveljavitvijo zakona o denacionalizaciji, kot tudi sedaj veljavni zakonodaji.

Zaradi same narave dobrine in njenega namena je otok že 1949 pridobil status javne in vsem dostopne dobrine.

Poleg tega cerkve Marijinega oznanjenja, ki je bila z odločbo vrnjena župniji Bled, država ni olastnila po zakonu o lastninjenju kulturnih spomenikov in ni postala državna last, kot to zmotno ugotavlja sodišče.

Po STA

GLEJ...

MAVSARJEVA DRUŽINA.....	2	ŠE O GORŠETOVEM KRIŽEVEM POTU	3
IZ SLOMŠKOVEGA DOMA ..	3	ZBORNIK	
SERGIO SERGI.....	3	50 LET SLOVENSKE VASI	4

ZA SPOMIN

Šestdeset let tragedije Mavsarjeve družine

Preteklega 26. decembra je poteklo šestdeset let od enega najbolj tragičnih dogodkov medvojnega zgodovine. V odgovor tistim, ki skušajo še vedno zagovarjati komunistično postopanje, češ da je šlo za „narodnoosvobodilni boj“, in medsebojno obračunavanje bojovnih skupin, do civilnega prebivalstva pa da partizani niso bili tako neusmiljeni in krivični, jasno priča primer Mavsarjevih.

Bila je verna in poštena slovenska družina, ki je živela v mali vasi Praproče, občina Šentrupert na Dolenjskem. Štela je dvanajst članov: oče, mati, devet sinov in ena hči. Oče Jože je bil zaradi svoje poštenosti in sposobnosti leta 1935 izvoljen za župana občine Šentrupert.

Ko se je začelo revolucionarno delovanje, so komunisti Mavsarja hoteli zlepa ali zgrda prepričati, da naj jih podpre. Ubili so že domača duhovnika šentruperskega župnika Nahtigala in kaplana Cvara. Vendar Mavsar ni popustil. Začeli so strahovati družino. Oče je namreč zaradi varnosti prenočeval v gradu Dob, ki so ga zasedli in utrdili Italijani. Potem ko so domačijo partizani trikrat ropali in zagrozili družini s smrtjo, so se tudi ostali člani preselili v grajsko poslopje.

V noči 26. decembra so partizani napadli Dob. Po izdajskem dejanju enega izmed hlapcev so partizani vdrli v hišo. Družina Mavsar se je rešila v drugo nadstropje. Potem so med divjanjem in pobijanjem komunisti zažgali grad. Pobili so grajsko družino in posadko. Ko se ni dalo več vzdržati, so Mavsarjevi sklenili, da skušajo pobegniti, kdor bi se rešiti mogel. V gostem dimu so poskakali skozi okno. Dvema se je posrečilo uiti: Vilku in najstarejšemu Joškotu. Sedem so jih partizani zajeli: očeta Jožeta, mater Terezijo, ter otroke Darka (21 let), Cirila (17), Marijo (16), Petra (14) in devetletnega Stanka. Zapisano je, da je stari oče gospe Terezije šel k partizanskemu poveljniku in ga rotil, naj jih puste žive. Poveljnik mu je to obljubil, a kot je bila navada med komunisti, se obljubi izneveril.

Sedem članov Mavsarjeve družine je 27. decembra 1942 našlo grozno mučeniško smrt. Čeprav vse potankosti niso znane, se je iz sledov in pričevanj prisotnih ugotovilo, da so očeta Jožeta zaklali, ostale pa grozno mučili in jih še žive vrgli na grmado. Naslednje jutro so domačini našli sedem sežganih trupel na ogorkih grmade na dvorišču.

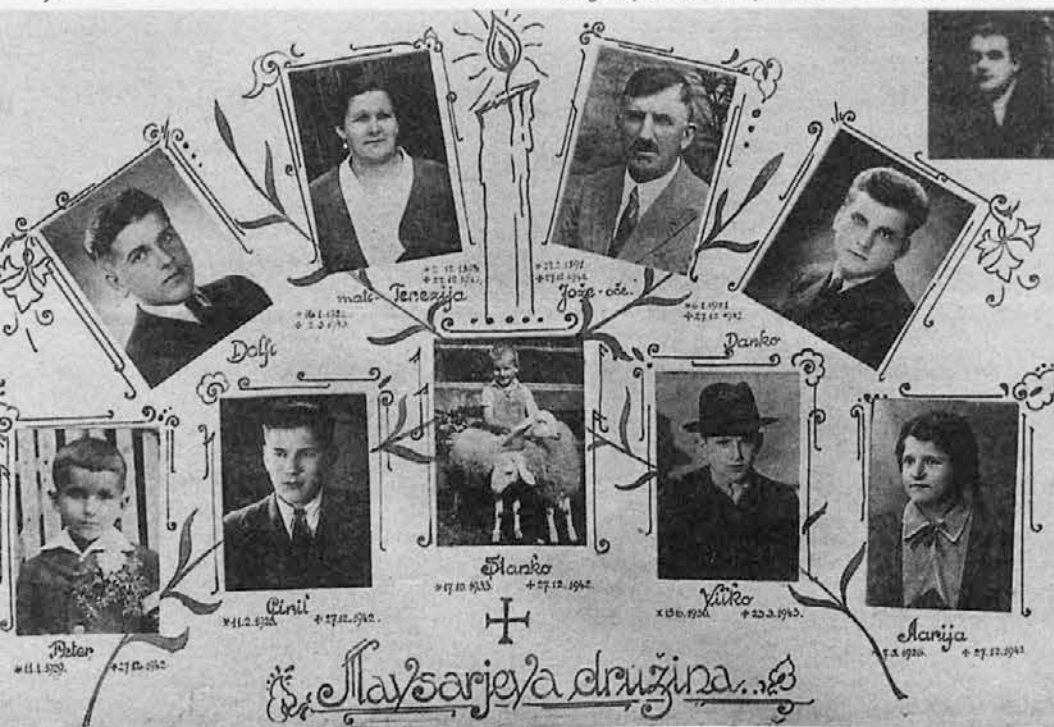
Tragedija družine pa se s tem še ni

zaključila. Enajstletni Vilko, ki se je z begom rešil iz gradu, je padel pod zahrbtno kroglo domačih partizanov 23. marca 1943. Dober mesec za tem je 2. maja, ko so partizani napadli šentruperske vaške straže, padel sin Dolfi. Ostali so še trije, med njimi Pavel, ki je bil za časa napada na Dob v italijanskem taborišču na otoku Rabu. Kljub slabemu zdravju zaradi trpljenja v taborišču in ko je izvedel za tragedijo družine, se je priključil domobrancem. Z njimi se je umaknil na Koroško, z njimi bil vrnjen in umorjen skupaj z enajsttisoči vojakov slovenske narodne vojske.

Od dvanajstih članov jih je revolucija ubila deset. Ostala sta živa samo dva: Jože, ki je bil posvečen v duhovnika v težkih dneh 11. junija 1943, in Franci. „Grenak kruh begunstva je sedaj najin delež“, je zapisal Jože v Slovenski besedi leta 1949. Franci je nekaj časa živel v Argentini, pa se nato preselil k bratu v Severno Ameriko. Jože je pastiroval tam in postal škofijski vikar v Heleni, v državi Montana. Umril je 21. marca lanskega leta 2002. Ostal je samo še Franci, močno duševno prizadet.

„Ne kličem maščevanja na glave morilcev, ki so nam uničili družinsko srečo. Moja beseda oznanja ljubezen, ne sovraštvo. Blagoslovljena tista ura, ki bo osvetila temo v dušah morilcev, da bodo presunjeni onemeli pod težo svoje krivde!“, je zapisal v Slovenski besedi prelat Jože.

Te ure ni doživel. Vrnil se je večkrat v Slovenijo, srečal se je celo z morilcem svoje družine in mu odpustil. A kesanja, odkritega kesanja na oni strani ni bilo. Kot tudi doslej ni bilo javnega priznanja in obžalovanja zločina s strani oblasti. Šestdeset let je poteklo od teh tragičnih dogodkov družine, kateri je težko najti primera v zgodovini. A ura spoznanja in obžalovanja še ni nastopila. Naj ostane vsaj naš spomin in pričevanje mučencem za vero in domovino.

Nadškof Rode za TV

Menjava na mestu predsednika republike pomeni neko novo obdobje za našo državo, je v tradicionalnem pogovoru pred božičem za Televizijo Slovenija dejal ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode. Želi si, da bi bil novi predsednik republike Janez Drnovšek predsednik vseh in ne samo „ene frakcije“, ter da bi bil vedno javno in zasebno na strani prava in pravičnosti. Po Rodetovem mnenju si bo moral prizadevati tudi za večjo prepoznavnost Slovenije v svetu.

Med pozitivnimi stranmi delovanja dosedanjega predsednika republike Milana Kučana je nadškof Rode omenil njegovo zavzemanje za narodno spravo z zelo dobrim načrtom in konkretnimi predlogi, kot so npr. mrtvaški listi in obeležja na grobiščih, zelo pozitivno pa je bilo po Rodetovem mnenju tudi odločno zavzemanje za vključevanje Slovenije v Evropsko unijo in zvezo NATO. Cerkev na Slovenskem podpira vstop države tako v EU kot tudi v NATO, ki za našo državo po nadškofovih besedah pomeni najbolj varen in najcenejši sistem obrambe.

Ob menjavi na čelu šolskega ministrstva pa upa, da bo Slavko Gaber tokrat boljši šolski minister, kot je bil v času svojega prejšnjega vodenja šolskega resorja. Sicer pa šola v Sloveniji v primerjavi z drugimi evropskimi državami po Rodetovem mnenju zanemarljivo ljubezen do domovine in kulturne vrednote evropske in slovenske tradicije, ki temelji na krščanstvu.

Po nadškofovih besedah si Cerkev prizadeva, da bi bila bolj navzoča v slovenski javnosti. Ker 50 let ni bila, nekateri zdaj čutijo njeno oglašanje kot vmešavanje v politiko, pa čeprav gre le za npr. vprašanje moralnih nauk, opaža

Polnočnice v Sloveniji

Na sveti večer, za veliko nočjo največjim krščanskim praznikom, so bile slovesne polnočnice.

Ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode je vodil polnočno mašo v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani, koprski pomožni škof Jurij Bizjak v župnijski cerkvi Kristusa Odrešenika v Novi Gorici in koprski škof Metod Pirih v stolni cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Kopru.

Med drugim je pomožni škof Alojz Uran ob 21. uri maševal v stolni cerkvi sv. Nikolaja (božična družinska maša). Hkrati pa je potekala

Rode. Teče šesto leto, odkar je ljubljanski nadškof. Kot pravi, je v tem času spoznal, kako težko je spremeniti miselnost, način mišljenja, navade in značaj ljudi.

Na bojazni, da nekateri objekti, vrnjeni Cerkvi, ne bodo zaživel, nadškof Rode odgovarja: „Če bodo vrnjeni Cerkvi, to pomeni, da bodo vrnjeni ljudstvu.“ Ne vidi antagonizma med Cerkvijo in ljudstvom.

tudi maša v stolni cerkvi sv. Janeza Krstnika, ki jo je vodil mariborski škof Franc Kramberger.

Na božični dan so se verni po vsej Sloveniji zbirali pri slovesnih bogoslužjih.

Ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode je ob 9. in 16. uri maševal v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani, mariborski škof Franc Kramberger ob 9. uri v stolni cerkvi sv. Janeza Krstnika in koprski škof Metod Pirih ob 10. uri v stolni cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Kopru. Vseh maš se je udeležilo veliko vernikov

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Dva tedna sta pretekla od zadnjega našega pregleda in vendar je kar preveč novosti. Tradicionalno argentinsko poletje, ko se na političnem področju ni ničesar dogajalo, je prešlo v pozabo.

Brez notranjih volitev? V sedanosti najbolj izstopa dejstvo, da predsednik Duhalde noče notranjih volitev v peronizmu. V nasprotju z njim pa bivši predsednik Menem napenja vse sile, da bi do notranjih volitev prišlo. Zadeva je enostavna: Duhalde ne najde primerne kandidata, ki bi zadovoljil stranko in se uspešno zoperstavil Menemu. Potem, ko je Reutemann neštetokrat rekel, da ne, in ko se je De la Sota izkazal kot nezmožen navdušiti volilce, je obupal. Rodriguez Saa mu nikdar ni bil prav po volji. Nad Kirchnerjem dvomi. Sam se ne upa oklicati za kandidata. V nasprotju z njim pa se Menem že čuti zmagovalca v katerem koli notranjem spopadu.

Stranka trpi. Duhalde predlaga, naj se vsi možni peronistični kandidati predstavijo na splošnih volitvah. To naj bi bil neke vrste sistem „ley de lemas“. Trdi, da če se izvedejo notranje volitve, bo prišlo do razkola v stranki. Kot primer navaja položaj v radikalizmu, kjer so notranje volitve 15. decembra privedle do škandala in je usoda volitev in stranke v rokah sodišča. Vendar v peronizmu ne mislijo vsi enako. Vrsta guvernerjev, ki sicer podpirajo Duhaldeja, so proti njegovemu predlogu. V prvi vrsti je med njimi prav Reutemann, ki dobro ve, da je predsedniku le za to, da bi Menem ne postal peronistični kandidat.

Različne strategije. Duhalde prodira s svojo strategijo naprej. Sedaj predvideva sklicati zasedanje kongresa (konvencije) stranke, organa s katerim je doslej uspešno nadkriljeval Menema. Izbral je datum 8. januarja, vendar je vse odvisno od soglasja, ki ga išče med provincijskimi delegati. Menem pa se med tem naslavlja na Svet stranke, ki mu je še vedno zvest. Ta organ naj bi predstavil zahtevo pred volilnim sodiščem, da naj se izvede sklep prejšnjega zasedanja konvencije, na katerem je bilo določeno, naj se notranje volitve izvedejo 23. februarja.

Družba trpi. Težka posledica teh notranjih bojev v stranki je, da trpi celotna družba. Vlada, zlasti na področju notranjega ministrstva, ne nastopa kot vodilni organ, ki skrbi za celotno družbo, temveč samo kot predsedniku pokorno orodje v izvrševanju strankarske politike. Celotna politična srenja pa izgublja še tisto malo ugleda, ki ga je še imela, saj obe stranki, ki sta vodili politiko del prejšnje-

ga stoletja (radikalizem in peronizem), kažeta isti nivo nezrelosti, iskanja le osebnostnih ciljev in težnje h korupciji.

Ubogi radikali. Kot smo že omenili, se radikalizem nahaja sredi škandala in brez izhoda. Na notranjih volitvah 15. decembra sta se za predsedniško kandidato pomerila Moreu in Terragno. Prvi je predstavnik ogrodka stranke in njegova vodstva; drugi je neodvisen kandidat, ki pa uživa precej zaslonbe med članstvom. Takoj, ko so začeli šteti glasove, se je pokazalo, da nekaj ni v redu. Obtožbe poneverbe z ene in druge strani dokazujejo, da se stranka še ni zavedla, da se v družbi nekaj spreminja in da politične strukture ne morejo uporabljati postopkov iz začetka prejšnjega stoletja.

Uboga država. Nehote se poraja vprašanje, zakaj spričo tega stanja v obeh večinskih strankah, ne pride do kakega močnejšega prodora alternativnih skupin in kandidatov. Lahko bi omenili nekaj razlogov: tipičen argentinski volilec je še vedno psihološko odvisen o tradicionalnih strank, zlasti v notranosti države; v prestolnici in provinci Buenos Aires, kjer so se pojavile najmočnejše alternativne stranke, so obupali nad novimi figurami, zlasti po polomu Frepasa in Povezave; novi politiki in njihove skupine nimajo potrpljenja in hočejo v kratkem času doseči izredne usepehe, za kar se povezujejo na levo in desno, z izključnim namenom, da zasedajo poslanska ali vladna mesta. To vzbuja nezaupanje in prepričanje da „so vsi enaki“. Močna stranka ne zraste v nekaj mesecih, niti v nekaj letih. Poleg tega pa je tudi res, da toliko let neresnosti, korupcije in politične prakse klientelizma pusti težke posledice: ni mladega, sposobnega in poštenega prirastka v skoraj nobeni izmed političnih skupin v državi.

V nekaj besedah. Cordobski peronist in dosednji senator Juan Carlos Maqueda je bil imenovan za novega člana vrhovnega sodišča. Nihče ne zanika njegovih pravniških sposobnosti. A tak skok iz politike (iz vlade) na vrhovno sodišče kaže, da se tudi na tem področju ni nič spremenilo. – Vrhovno sodišče je nameravalo še pred koncem leta odločiti, da je pesifikacija protustavna. Vlada je z raznimi pritiski dosegla, da je odločitev preložena na februar. – Umril je Lorenzo Miguel, ki je bil 33 let vsemogočni vodja kovinskega sindikata. Smatrali so ga za zadnjega sindikalnega kaudiža. Ljudje odhajajo, a stare sindikalne navade ostajajo. Sindikalne strukture so še bolj okostenele kot politične. Res, uboga država.

SLOVENCİ V ARGENTINI

Iz Slomškovega doma

ZAKLJUČNA PRIREDITEV SLOMŠKOVE ŠOLE

V soboto 30. novembra je tečaj Antona Martina Slomška v Ramos Mejiji sklenil šolsko leto z živahno revijo nastopov vseh razredov. Za uvod so nas najnižji razredi s pesmicami in igranjem popeljali v pravljico deželo: ...Ko se bo znočilo, ko bodom otroci zaspali, bodo zagledali vilo, ki jih bo popeljala v čarobni svet, v deželo Bi Ba Bo, v svet vrtiljakov, zmajev, pajacev in balonov... Zapeli so nam še pesmice Lahko noč, Vrtiljak, Zmaj, Balončki, Klovn, Veseli pust, O prijateljstvu ter Nikoli slabe volje.

V imenu vodstva učiteljskega zbora je pozdravila Meta Debeljak Vombergar. Zahvalila se je vsem učiteljem, ki so poučevali letošnje leto, ter vsem staršem, ki so pomagali zlasti pri izvedbi igre Grdi raček in v odboru staršev. Prosila je starše, naj bi z otroki in med seboj govorili čimveč slovensko, ter zlasti med počitnicami prebirali slovenske knjige.

V nadaljevanju programa so otroci zapeli Pesem o družini, 6. razred je deklamiral Ciciban in čebela (Oton Župančič), 7. razred pesem O Vrba (France Prešeren), 8. razred pa Mutec Osojski (Anton Aškerc).

Nato se je od osmega razreda poslovila njihova učiteljica Meta Debeljak Vombergar in katehet Franci Cukjati. Navduševala sta jih za nadaljnji študij na srednješolskem tečaju, za sodelovanje pri mladinskih organizacijah in v Domu. Razdelila sta jim skupaj z učiteljem petja Pavlom Erjavcem spričevala, spominske podobe, sliko sošolcev ter lepe zgodovinske knjige.

Letos so končali osmi razred naslednji: Dobovšek Lara, Kinkel Tomaž, Kocmur Martina, Mehle Marjan, Oblak Marjanka, Pustavrh Matjaž, Ribnikar Dafne, Vasle Danijel in Zakrajšek Avguštna. V imenu sošolcev se je Avguštna Zakrajšek zahvalila vsem učiteljem, ki so jih poučevali v teh letih. V imenu staršev je spregovoril Martin Dobovšek in se zahvalil učiteljem, odboru staršev pa je podaril majhen spominček na letošnje leto.

Sledila je predaja zastave. Najboljši učenci 8. razreda (Oblak Marjanka, Pustavrh Matjaž in Vasle Danijel) so predali zastavo najboljšim učencem 7. razreda (Alenka Cukjati, Nataša Malovrh in Andrej Lenarčič). V slovo je se zazvenela tradicionalna pesem Zahaja sonce.

Letos je pričelo slovensko šolo 111 otrok iz 57 družin. Nekaj jih je ze med letom zapustilo šolo, ker so se izselili iz Argentine, nekateri pa nas bodo zapustili te dni. (Ali je to res znamenje časov?) V šolskem letu, ki ga zaključujemo, so poučevale naslednje učne moči: katehet Franci Cukjati, Olgi Bohinc, Patricija Mugerli, Aleksandra Omahna, Erika Ribnikar, Marjana Grabnar Petkovšek, Karla Malovrh Jakoš, Gabi Malovrh, Helena Rode, Mojca Vombergar, Kristina Prijatelj Breznikar, Meta Debeljak Vombergar in Marjan Jože Loboda. Petje so poučevali Sonja Zorko Snoj, Marcel Brula in Pavel Erjavec, telovadbo pa sta imela na skrbi Alenka Čop Malovrh in Franci Urbančič.

Igro Grdi raček je pripravila Andrejka Vombergar Štrfček. Večkrat so ji priskočile na pomoč Olga Šemrov

Omahna, Helena Loboda Oblak in Marjana Šusteršič Rezelj. V odboru staršev so sodelovali: Nežka Kastelic Ribnikar, Karla Malovrh Jakoš, Sandra Malovrh Jakoš, Sonja Tomazin Hribar in Ciril Loboda. Zadržna leta smo kar dobro uredili knjižnico, za kar se moramo zahvaliti Sonji Zorko Snoj, ki jo je uredila in bila prva knjižničarka. Njeno delo nadaljujeta Kristina Kremžar Rode in Marjana Poznič Mazieres.

OBČNI ZBOR MLADINSKIH ORGANIZACIJ

V nedeljo 1. decembra je bil občni zbor odsekov mladinskih organizacij SDO in SFZ. Skupni odbor pod vodstvom Aleksandre Omahna je podal poročilo o delu v preteklem letu, nakar je bil izvoljen odbor za prihodnje poslovno dobo. Predseduje mu Edi Cestnik.

PRIHOD MIKLAJVA

Slomškova šola je pripravila za svojo mladež in ostale otroke v soboto 7. decembra tradicionalno miklavževanje. Plesni nastop angelčkov je naučila Alenka Čop Malovrh.

TABORJENJE

V soboto 14. decembra je Slomškova šola organizirala za svoje učence celodnevno taborjenje na vrtu in prostorih Doma. Udeležili so se ga skoraj vsi učenci od 1. do 8. razreda. Vodstvo je imela na skrbi Alenka Čop Malovrh, pomagale so pa ji Helen Rode, Olgi Bohinc, Patricija Mugerli in Luka Šusteršič. Imeli so več iger, okrasili so prostore Doma in pripravili za svoje domove božične okraske. Zvečer so prepevali pri kresu, nato prespali v šotorih, zjutraj pa zaključili s sveto mašo.

GRADNJA V DOMU

Slabim gospodarskim razmeram navkljub in rahitični blagajni Doma ob bok je podjetni gospodar inž. Miha Podržaj z izrednim prispevkom članstva organiziral temeljito prenovu glavnih stranišč. Dela so v zaključnih izvajanjih, dosežek pa bo lep korak naprej pri dvigu kakovosti bivanjske ravni naših prostorov.

BOŽIČNICA

V nedeljo 22. decembra je bila v Domu domača božičnica. Po nedeljski maši smo se zbrali v okrašenem gostinskem prostoru ob z božičnimi motivi pripravljenem omizju. Program je obsegal petje božičnih pesmi, recitacijo ob božično misel župnika Francija Cukjatija.

Podpredsednica Doma prof. Neda Vesel Dolenc je v imenu odbora in v Domu delujočih organizacij zaželela vsem lepo praznovanje. Orehovo potico za to priložnost je spekla Pavla Kovac Škraba.

Ob prigrizku se je razvilo prijateljsko vzdušje, lep uvod v božični večer.

SILVESTROV VEČER

Zadnji večer v letu so rojaki različno praznovali: večina v prijateljskih družinskih srečanjih, drugi na organiziranih silvestrovanjih, za vse, ki so želeli, pa je bila v Domu silvestrska večerja, ob lepi udeležbi članov. Ob dobrotah z žara in iz kuhinje se je kar hitro pomaknil urni kazalec proti polnoči in začetku novega leta. Dobro želje so sicer vedno dobrodošle, ob tej priložnosti pa še posebej.

M.V.-J.T.

Še o Goršetovem križevem potu

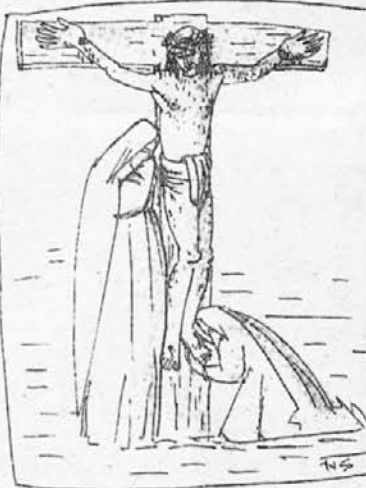
V zadnji številki našega lista smo poročali o razstavi Goršetovega križevga pota, ki je bila 12. decembra v prostorih Nove revije v Ljubljani. Ni pa tam omembe o zanimivi zgodbi, ki je spremljala stvaritev in uso do teh risb. Dr. Janez Arnež nas je na to opozoril in nam poslal sledeče poročilo.

"Sinoči je bilo odprtje razstave Goršetovega križevga pota v Klubu Nove revije v Ljubljani. Niko Grafenauer je imel uvodno besedo. Dr. Jedert Vodopivec, voditeljica restavratorskega centra pri Arhivu RS, je razložila glavne naloge, ki so jih morali izvršiti pri reševanju že razpadajočih risb. Navzoči sta bili tudi obe mladi restavratorki, od katerih ena je predložila svojo diplomsko nalogo prav iz poteka nalog in del, ki sta jih morali izpeljati na Goršetovem delu. Prof. Milček Komelj je lepo predstavil umetniško izraznost pri Goršetu. Na risbah ni pokrajine, ni gledalcev, ni konj, vse je osredotočeno na glavne igralce v posameznih prizorih. V središču vsega pa je Kristus.

Risbe so v velikosti 27.6 x 21.6 cm. Gorše jih je naredil leta 1954, ko ga je Lado Lenček prosil za ilustriranje knjige SKA, ki je izšla med prvimi leta 1955: Vladimir Kos - Križev pot prosekih. Potem je ta upodobitev križevga pota služila v novi cerkvi Marije Kraljice, v Slovenski vasi-Lanusu. Ko so pa tam dobili večjega, so Goršetovega shranili. Pozneje ga je prevzel Bran-

ko Jan in ga namestil v cerkvi v Bariločah. Tam pa je začel razpadati. Bil je pač narejen za ilustracije in ne za daljšo uporabo.

Papir, na katerega je bil narisana, ni mogel kljubovati klimatičnim prilikam. Zalka Arnšek me je nanj opozorila in dejala, da bi bilo dobro rešiti ga in spraviti v Slovenijo. Ljubezno je posredovala pri g. Janu, našla nadomestni križev pot in dobila Goršetovega, ki je sedaj v lasti raziskovalnega inštituta Studia slovenica, ki lastuje že okoli 60 Goršetovih plastik in okoli 70 risb."

Slovenski umetniki v Argentini

Ped kratkim mi je prišel pod roko zveščič, ki ga je izdal že pred leti Centro Editor de America latina med zbirko Pintores Argentinos del siglo XX, številka 87.

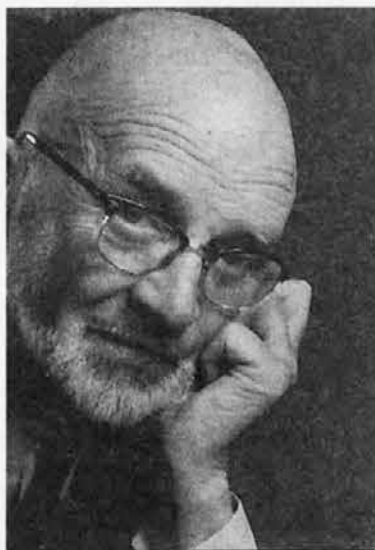
Naslov je preprost. SERGI.

Drugo brošuro: Sergio Sergi, Sergio Hocevar y Fernando Hocevar je izdal Museo provincial de Bellas artes Emiliano Guinazu v Mendózi.

Kdo bi si misil, da se pod imenom Sergi skriva dosedaj nam nepoznani Slovenec, emigrant Sergio Hocevar.

Je Tržačan. Rodil se je 28. oktobra 1896 v družini Jakoba Hocevarja in Mercedes Andrič v Trstu. Mati, slikarka, mu je vcepila prvo ljubezen do likovne umetnosti. Končno je odšel na Dunaj in vstopil v Grafični inštitut, kjer je končal študije leta 1915. Nato se je vrnil v Trst, kjer ga je dosegla prva svetovna vojska. Prišel je v italjansko vojsko in se je boril na soški fronti. Tam je spoznal vse gorozote vojne, saj je bil ranjen.

Po vojski je nadaljeval z risanjem, pred-

vsem z lesorezi. Nekaj so jih takoj sprejeli na razstavo na Beneškem bienalu. Postal je restavrator na italijanskem inštitutu klasičnih del. Sodeloval je na razstavah v Rio de Janeiro (1922), Milanu (1924 in 1396) in v Florenci. V knjigi Tržaški slikarji in kiparji leta 1922 je med 39 lesorezi 24 njegovih, (ostalih 15 pa Franca Černivca). Že tedaj se je pričel podpisovati z imenom Sergio Sergi.

Leta 1927 je emigriral - kot toliko drugih - v Argentino, ne ve se, zakaj. Ko je prišel v Buenos Aires, je najprej delal pri neki agenciji za plakate, nato pa odšel v notranost dežave, v Santa Fe, Bil je najprej peon, ročni delavec, in kuhar. Nato se je naselil v glavno mesto province Santa Fe, kjer je stopil v stik z raznimi umetniki. Leta 1930 je pričel delati kot učitelj risanja, s svojimi deli pa je sodeloval na razstavi v Chicagu.

Zaradi svojega uspeha je postal profesor risanja na gimnaziji, pozneje pa še na Universidad de Litoral. Bil je tud restavra-

tor v Museo Provincial. Leta 1938 se je poročil z Gladys Adams, s katero je imel dva sinova, Sergia in Fernanda, oba tudi likovna umetnika.

Leta 1943 se je preselil v Mendoza, kjer je bil profesor risanja in slikanja na Akademiji za slikarstvo, obenem pa je dobil nagrade na razstavah v Mendózi. Leta 1947 je postal profesor na Universidad de Cuyo, kjer je bil imenovan leta 1956 za poddirektorja šole za plastično umetnost, kjer se je upokojil leta 1963. Leta 1972 je še sodeloval na razstavi Moderna umetnost v Mendózi, kjer je umrl 16. junija 1973.

To bi bil v kratkem povzetek njegovega življenja. V umetnosti pa je zapustil kakih 90 lesorezov, v katerih se je praktično izživljal. Njegova vojna leta so mu zapusila vrsto idej, kakor so tudi dela polna obešenjaškega humorja, norčevanja in gro-

tesk. Julio Cortazar mu je posvetil lepo pesem.

Žal v Argentini ni družil s slovenskimi rojaki, tako da nam je bil popolnoma neznan, čeprav o njem govori veliko knjig argentinske umetnostne zgodovine.

Nad. na 6. str.

Zgoraj: Vojska

Levo: Čudežni otrok

Brisanje slovenske navzočnosti

Stranka Slovenska skupnost (SSk) v Trstu opozarja na „dosledno in postopno brisanje slovenske prisotnosti v tržaški občini na vseh področjih“ s strani sedanje desnosredinske večine, ki upravlja občino Trst. Slednja tudi razdira sožitje, ki ga je hotela vzpostaviti prejšnja levosredinska uprava Riccardo Illyja, meni pokrajinski tajnik SSk za Tržaško in obnem svetnik v tržaškem občinskem svetu Peter Močnik, ki je na časninarski konferenci v Trstu skupaj z nekaterimi drugimi tržaškimi predstavniki stranke spregovoril o položaju Slovencev ob koncu leta.

Močnik je spregovoril predvsem o odnosu do slovenske manjšine na področju šolstva, kulture, gospodarstva, upravljanja teritorija in izvajanja zaščitnega zakona. Glede šolstva je zlasti poudaril, da se za šole s slovenskim učnim jezikom na ozemlju občine Trst ne potroši nič (mišljeni so predvsem stroški za popravila, obnovo in vzdrževanje šolskih poslopij), v zameno pa prihaja do kupa predelav na

poslopjih, kjer delujejo šole z italijanskim učnim jezikom. Tu, je dejal Močnik, je jasen načrt bojkota slovenskih šol, da postanejo nekonkurenčne in da se izprazni - predvsem z vpisom otrok iz narodnostno mešanih zakonov v italijanske šole.

Na področju kulture prihaja do številnih pobud z italijanskim nacionalističnim in iredentističnim prizvokom. Močnik je tu med drugim omenil po njegovih besedah „darilo“ v višini 80.000 evrov organizaciji Lega Nazionale (italijanski nacionalistično usmerjeni organizaciji) za novo knjižnico in organizacijo razstave, posvečene pesniku Gabrieli D'Annunziu, ki naj bi stala 480.000 evrov. Tržaška občina pa ni sposobna financirati najmanjše pobude za potrebe slovenske manjšine, je opozoril.

Na gospodarskem področju prihaja do blokiranja načrtov, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi manjšine (tu je Močnik omenil primer pomanjkanja dovoljenja za gradnjo trgovskega

središča v kraju Opčine pri Trstu, kjer bi bili prisotni tudi domači slovenski trgovci, in istočasno dovoljenje za gradnjo dveh drugih takih središč prav tam), pa tudi o povezavah s sosednjimi državami ter gospodarskimi ustanovami manjšine ni ne duha ne sluha. Kar se tiče teritorija, je pokrajinski tajnik SSk opozoril na problem v zvezi z zemljišči agrarnih skupnosti, ki jih je občina Trst v zemljiško knjigo vpisala kot svoja, medtem ko sodnik trdi, da to niso. Ta problem je treba po Močnikovih besedah rešiti, sicer utegne občinska bilanca biti neveljavna.

Močnik je opozoril tudi na načrtno neizvajanje zakona za zaščito slovenske manjšine v Italiji, sprejetega leta 2001, s strani tržaške občinske uprave. Pri tem je poudaril, da je treba absolutno vztrajati, da pride do us-

tanovitve urada za odnose s pripadniki slovenske manjšine in tudi do tega, da se zberejo podpisi tretjine tržaških občinskih svetnikov za zahtevo po vključitvi občine Trst v območje veljavnosti zaščitnega zakona.

Splošna ocena SSk po poldrugem letu desnosredinskega upravljanja občine Trst je, da nastaja nacionalistična oligarhija, za katero opozicija ne obstaja in ki ne upošteva niti mnenja lastnih svetnikov. Župan Roberto Dipiazza je na položaju le formalno, saj občino dejansko vodijo drugi (pri tem je Močnik omenil zlasti stranki Naprej Italija in Nacionalno zavezništvo ter njuna najvidnejša zastopnika, senatorja Giulia Camberja in poslanca Roberta Menio), sedanja večina pa je uspešna le v razdiranju vsega, kar je ustvarila prejšnja levosredinska uprava.

UTRJEVANJE DEMOKRACIJE NA MADAGASKARJU

Na predčasnih parlamentarnih volitvah na Madagaskarju je po pričakovanjih zmagala stranka predsednika Marca Ravalomanane. Njegova nedavno ustanovljena stranka Tiako i Madagasikara (Ljubim Madagaskar) si je, kot kažejo delni izidi volitev, v parlamentu zagotovila večino, to je od 60 do 70 odstotkov od skupaj 160 sedežev. Volitve, ki so potekale mirno in brez izgredov, kažejo na priljubljenost predsednika Ravalomanane, ki je prišel na oblast julija po sedemletni politični krizi.

odšlo k Bogu po zaslužen plačilo.

Zgodovinski spomin-peša. Celotisti, ki so prisostvovali začetkom in spremljali rast in razvoj vsa ta leta, gotovo ne ohranjajo vseh podrobnosti dogodkov na tolikih različnih področjih. Jaz vedno trdim, da kar ni zapisano, to se ni zgodilo. Zato sem s takim navdušenjem pozdravil idejo te knjige, tega zbornika, komaj so mi povedali o zamisli in nakazali, kaj vse bo vsebovala.

Da je delo res izredno in zgodovina vasi monumentalna, priča le en podatek. „Koliko strani pa mislite, da naj bi knjiga imela?“, sem vprašal prijatelja Cirila Jana, ki je mirno odgovoril: „Tam okrog 140“. V teku dela se je ta številka dejansko podvojila. Na 272 straneh so zapisani le glavni orisi dela v vasi teh 50 let življenja.

Sledi uvod; spremna beseda sovaščana in škofa Andreja Stanovnika; ter pozdravi ustanov in društev. Tukaj izstopa pergament, ki ga je v imenu Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Republike Slovenije poslal državni sekretar dr. Iztok Simoniti. Kakšna bistvena sprememba v teh 50 letih: ob ustanovitvi preganjani, zavrženi, zamolčani s strani uradne rodne domovine. Koliko jih je leglo v grob z grenkim občutkom nikdar popravljene krivice. Danes priznani, pohvaljeni in zahvaljeni. Važno je, da se tega zavedamo.

Sledi zgodovina Društva, od prihoda, nakupa zemljišča za vas, parceliranja, gradnje. Zanimive podatke najdemo, kot na primer prenos prve hiše, pestro in slikovito opisan. Sledi ustanovitev društva, prvi dom, smrt dobrotnika in začetnika mons. Hladnika, gradnja drugega doma, tega, ki nas danes krije, in vse bogato življenje med njegovimi stenami. Za nameček pa še statistični pregled.

Naslednje poglavje govori o očetih lazaristih v Slovenski vasi. Njihova zgodovina je tesno, neločljivo povezana z življenjem te skupnosti. Lahko zremo, kako so prišli sem, beremo o gradnji cerkve Marije Kraljice, ki je prva slovenska cerkev v latinski Ameriki. Zapisano je med drugim apostolsko delovanje, zgodovina Baragovega misijonišča in misijonskega zavoda ter ustanovitev farne šole.

Posebno poglavje zasluži slovenska šola. Naletel sem na osebno res ganljivo presenečenje, ko sem na straneh 102 in 103 zagledal še meni nepoznano sliko prvega učitelja, Martina Mizerita. Na dvajsetih straneh je nato vestno zabeleženo delovanje šole s statističnim dodatkom o številu razredov, učencev, imena voditeljev in voditeljic ter katehetov. Posebno mesto v tem poglavju zasluži otroški pevski zbor, ki je toliko let prepeval Bogu un narodu v čast in nam vsem v veselje.

Na straneh 123 do 137 je opisana zgodovina krajevnega oddelka Srednješolskega tečaja. Najdemo imena profesorjev, število učencev in imena abiturientov prvih letnikov. Pa se vprašam, če vedo mladi, ki se danes vozijo na tečaj v Slovensko hišo, da je nekoč, še ne davno tega, Slovenska vas imela lastno podružnico Srednješolskega tečaja.

Nadaljevanje prihodnjic

Pisma bralcev

Spoštovani gospod urednik!

Na priprošnje svetega Jožefa so mi na socialnem skrbstvu odobrili penzijo, ravno za moj 91. rojstni dan. Bila sem zelo vesela in sem v znak hvaležnosti obljubila, da prvo vsoto, ki mi pride milostno v roke, poklonim v dobrodelne namene, in sicer:

\$ 100 v Dušnopastirski sklad,
\$ 100 za tiskovni sklad revije Duhovno življenje,
\$ 100 za tiskovni sklad tednika Svoboda Slovenija.

Želja se mi je izpolnila. Imam še eno srčno željo in

sicer, da bi se nič več ne pojavljalo v naših publikacijah „Poravnajte naročnikom, kakor tudi ne požrtvovalnim izdajateljem. To naj bi se brisalo iz slovarja. Vsak dober naročnik naj pogleda v urbarje, kjer je vse zapisano, kako se vzdržuje dobro duhovno branje, ne z razdejanjem Jeruzalema, ampak z denarjem, ki nosi podpis Presvitega cesarja z dedno krono na glavi, zoper vse sovražnike. Tako nam Bog pomagaj, srečno v bodoče rodove! Pristrčno pozdravljam vse Slovence pod streho hiše ene!

Alojzija Mehle

Slapovi Iguazú

Haedo, 6.11.2002.

Spostovani g. urednik DELA!

Na medmrežju objavljate (datum: 30.10.2002!) v Prilogah pod naslovom BB-Trip (aktualno)AB s podpisom Roberta Firman in Nine Poniž obisk Slapov Iguazú (Iguasú), ki jih pa v naslovu označujeta po brazilsko Iguazu. Ves dopis dejansko vzbuja vtis, da gre za pogled z brazilskega vidika, saj, npr. govori samo o enem (brazilskem!) Narodnem parku, ne omenja pa argentinskega.

Kar pa se mi zdi še huje, je dejstvo, da avtorja ne povesta, kdaj sta bil tam. Letos gotovo ne!

Res je z brazilске strani možen pogled na vse slapove - a le s helikopterja, kar pa Argentina preprečuje iz okolnostno-varnostnih razlogov: preveč favne je že izgubilo zaradi takega divjaškega turizma! Zato se res čudim, kako da si pisca drzneta svetovati polet s helikopterjem.

Slapov je nad 240, od katerih jih je 172 v Argentini, kjer se jih vidi lahko prav od blizu, nekatere celo za njihovo vodeno zaveso. Do njih pridete lahko z gomoni ali po brveh, ki pa so nedvomno boljše kot, npr., v Vintgarju, vsekakor pa letos niso v tako žalostnem stanju, kot pravita avtorja. Treba pa je pomisliti na to, da hude poplave pogosto okvarjajo argentinske naprave, kar je posledica brazilске norosti, s katero so podirali na debelo drevesa na amacons-

kem področju, ali pa ker zaradi tega morajo spuščati preveč vode iz umetnega jezera Itaipú.

Avtorja ne govori o ponudbah za ekološke ture po argentinskem pragozdu v provinci Misiones. Tudi ne omenjata vlaka, ki vozi do slapov.

Res pa povesta, da je nekaj drugega gledati Hudičovo žrelo z vrha (z brazilске strani!), kot pa ga občudovati od spodaj in pred njim na argentinski strani.

Da res pisca nista bila letos pri slapovih, je - poleg obnovljenih brvi - najboljši dokaz njihova trditev, da je na argentinski strani vse še enkrat dražje. To je delno veljalo do januarja 2002, ko je argentinski 1 peso veljal 1 dolar, 2 brazilska reala pa 1 dolar; a sedaj se je razmerje precej spremenilo; vendar so se cene v Argentini zvišale komaj za 70%; za turiste, ki prihajajo z dolarji, pa so se trikrat in pol zmanjšale! Primerno je dodati, da so Cataratas Iguazú (Iguazujski slapovi), samo 1500 km od Buenos Airesa (in ne 2000 km, kot od Rio de Janeiro), po zrni črti pa manj kakor 1000 km.

G. urednik, zraven ZDA je Kanada (in seveda tudi Mehika). Ob brazilském kolosu je Argentina (pa tudi mala Paragvaj in Urugvaj). Skušajte na vse gledati celostno, ne pod imperialističnim vidikom. Predvsem pa ne zagovarjajte okolju škodljivih (ne)turističnih podvigov.

Dr. Jože Rant

MED KNJIGAMI IN REVIJAMI

Zbornik 50 let Slovenske vasi

STONE MIZERIT

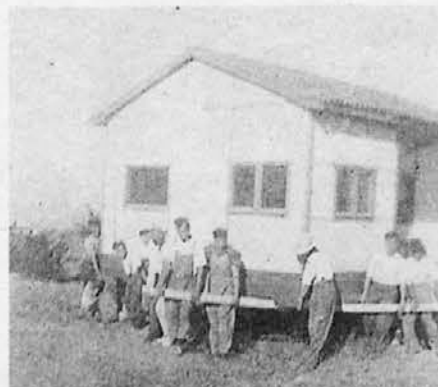

V roki imamo knjigo, ki je mnogo več kot suha kronika. Je petdeset let zgodovine Slovenske vasi in Društva. 50 let idealov, žrtev, naporov, truda, veselja in žalosti. To je 50 let življenja.

Obstajajo neki predpisi, ki se imenujejo „avtorske pravice“, ki branijo, da bi kdo uporabil besede, ki jih je nekdo drugi zamislil ali jih je že uporabil. Zato verjetno knjiga ne nosi podnaslova „50 let dela v zvestobi in ljubezni“, kot Zbornik Zedinjene Slovenije. A mene gotovo ne bo nihče prijel za jezik, če uporabim ta izraz. Ker vse, kar ta fizično majhna a vsebinsko monumentalna knjiga opisuje, je prav to: delo in ljubezen, delo iz ljubezni, delo v ljubezni.

Mislil, da se ne motim, če trdim, da sedanji rod ne bo nikdar dojel, kaj vse so njihovi predniki doživeli, kaj storili, kaj doprinesli, da imamo danes naša središča, da imamo prostore, v katerih mirno in varno poteka življenje skupnosti na vseh mogočih področjih: šolsko, pevsko, gledališko, športno, priložnost za razvedrilo, družabno srečanje in skoraj vse, česar si srce poželi.

Pred kratkimi 50 leti vsega tega ni bilo: ni bilo doma, niti ni bilo vasi. Ta je tista posebnost Slovenske vasi, v primerjavi z ostalimi našimi Domovi in središči, da so ne le dom in društvo, temveč tudi kraj in naselje ustanovili Slovenci. Koliko od tistih, ki so sodelovali pri ustanovitvi, je danes še med nami. Če pogledamo samo seznam predsednikov društva na strani 69 do 71 bomo lahko ugotovili, da jih je od šestnajstih že polovica, točno osem,

Rozinova lesena hiša je bila prva v vasi. Po prenosu je postala Špacapanova

NOVICE IZ SLOVENIJE

MMMM!!!

Slovenska Sekcija kuharjev in slaščičarjev je na svetovnem kuharskem tekmovanju EXPO GAST 2002 v Luxembourgu osvojila bronasto medaljo. Slovenski kuharji so petčlansko strokovno komisijo prepričali s slastno ribjo zloženko v svinjski mrežici na rižoti z jurčki in z belo vinsko omako. Za glavno jed so postregli z jelenovim filejem v brinjevi omaki na ocvrtem jabolku z glaziranimi orehi, vzhajanimi ajdovimi štruklji s skuto ter zabeljenim ohrovtom v listu in korenčkovo skladovnico. Zapeljiva je bila tudi sladica: kefirjeva strnjanka na polenti z okusom marakuje s sadjem in omaka iz črnega ribeza.

NA POMOČ!

Skupina 50 slovenskih študentov se je pridružila prostovoljcem in vojakom, ki po nesreči tankerja Prestige na obali Galicije čistijo z nafto onesnaženo špansko obalo. Nosilci projekta, študentska organizacija fakultete za pomorstvo in promet (FPP) iz Portoroža, so projekt poimenovali Ni nam vseeno. Na portoroški fakulteti že zbirajo prijave za naslednji dve skupini prostovoljcev, ki bodo januarja in februarja pomagali pri odpravljanju posledic okoljske katastrofe.

DOGODEK DOGODKOV 2002

Poslušalci Vala 202 so s posebnim telefonskim glasovanjem (televotingom) med šestimi zmagovalnimi dogodki v šestih kategorijah izbrali Dogodek dogodkov leta 2002. To so športni uspehi tekačice Jolande Čeplak, ki je letos postala evropska prvakinja in svetovna rekorderka. Ta je prejela še enkrat več glasov kot drugouvrščeni dogodek - zmaga transvestitne skupine Sestre na Emi. Šele na tretje mesto so poslušalci uvrstili predsedniške volitve.

KONEC ENCIKLOPEDIJE

S predstavitevjo zadnjega, 16. zvezka, Enciklopedije Slovenije (ES) je založba Mladinska knjiga sklenila obsežen projekt, ki se je pričel pred davnimi 28 leti.

PO SVETU

ZA IN PROTI CHAVEZU

Najmanj milijon ljudi se je v središču venezuelske prestolnice Caracas udeležilo najmožičnejšega opozicijskega protesta doslej, med katerim so pozivali venezuelskega predsednika Huga Chaveza k odstopu. Venezuela je ohromljena že tri tedna zaradi splošne stavke, ki so jo sklicali sindikalni voditelji z zahtevo, da naj Chavez odstopi ali razpiše predčasne volitve. Obtožujejo ga namreč slabega vodenja in neustrezne gospodarske politike. Chavez jim na drugi

strani vztrajno odgovarja, da „pučistom ne bo popustil“, s čimer je ponovno izključil svoj odstop s predsedniškega položaja. Močno zmanjšanje količine načrpane nafte v Venezueli povzroča pretrese tudi na svetovnem naftnem trgu. Venezuela je zmanjšala količino načrpane nafte s treh milijonov na 400.000 sodov nafte dnevno, zaradi česar se cena sodčka na svetovnem trgu približuje 30 dolarjem, Venezuela pa je zaradi prekinitve izvoza nafte ob okoli 50 milijonov dolarjev dnevno.

SLOVENC I IN ŠPORT

ZMAGA NA DROGU

Telovadec Aljaž Pegan je z zmago na drogu v finalu serije tekmovanj za svetovni pokal sezone 2001/02 v nemškem Stuttgartu na najboljši način sklenil izjemno uspešno sezono. Na bradlji pa ni mogel uresničiti načrtov in končal na osmem mestu.

NOVOSTI ZA NASLEDNJI TURNIR

Izvršni odbor Nogometne zveze Slovenije (NZS) je na svoji seji sprejel spremembe tekmovalnega sistema v ligah za naslednje sezone. V ligi Si.Mobil sicer večjih novosti ne bo, še vedno se bo za naslov potegovalo 12 moštev, a bo neposredno izpadlo le eno, medtem, ko bo enajstovrščena ekipa igrala kvalifikacije za obstanek z drugim moštvom druge lige. V drugi ligi bo v sezoni 2003/2004 še vedno 16, leto pozneje pa samo še 12 ekip. V sezoni 2004/2005 bosta tudi le še dve tretji ligi (vzhod in zahod), o njihovem dopolnjevanju pa se morajo nogometni delavci še odločiti.

TRETJE MESTO NA TENIŠKEM EP

Slovenska moška teniška reprezentanca je uspešno igrala na ekipnem evropskem prvenstvu šampionske skupine v italijanskem Montecatiniju. V prvem dvoboju je premagala Portugalsko z 3:0, v drugem - polfinalu - pa je izgubila s prvim nosilcem tekmovanja, reprezentanco gostiteljico z 0:2. Ker se dvoboj za tretje mesto ne bo igral, si ga je Slovenija razdelila skupaj z Anglijo in tako ponovila lanski dosežek.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Janez Evangelist Krek

Slovenska ljudska stranka je bila v zadnjih letih 19. stoletja vodilna slovenska stranka. Vodil jo je Šušteršič, odličen parlamentarec in voditelj, ki pa je bil precej avtoritaren.

Intelektualni voditelj stranke in tisti, ki se je najbolj približal ljudstvu, pa je bil Janez Evangelist Krek. Njegova glavna zasluga je bila socialna orientacija stranke. Čeprav je bila to konservativna stranka, pod vodstvom duhovščine, torej danes bi rekli „zelo desna“ stranka, je pa pod vplivom Kreka socialno bila zelo na levi, tako da so jo nasprotniki nekoč tožili v Vatikan kot socialistično. A treba je vedeti, da se je strogo držala socialnih smernic, ki jih je postavil papež Leon XIII ter da je bila to stranka kmetov, ki v Sloveniji niso živeli rožnatega življenja. Meščani in bogatejši kmetje so itak volili liberalce. In Krek je vedel, kaj mora storiti, da pomaga ljudem.

Prva Krekova zasluga je bilo prizadevanje za volilno reformo, ki so jo res izglasovali in so bili vsi poslanci voljeni direktno v parlament, ne pa po kurijah kot prej (grofje, meščani, kmetje; delavci niso volili). V prvih volitvah leta 1905 so Slovenci dobili 23 poslancev, od katerih SLS 17. Krek je bil prepričan, da

se mora slovensko ljudstvo organizirati, če hoče napredovati. Tako je začel najprej organizirati delavce. Prvo katoliško delavsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1893 v Idriji, leta 1897 pa Slovensko krščansko socialna zveza, ki je prirejala shode krščanskih društev.

Krek je sprožil tudi kmečko vprašanje. Na njegovo pobudo je leta 1894 nastala prva „rajfajzovka“, hranilnica, ki jih je ustanovljal po vaseh. Vse te je Krek povezal v Zvezo kranjskih hranilnic, nato pa še v Gospodarsko zvezo ter Zadržno zvezo. Poleg posojilnic so nastale kmetijske, nakupovalne, prodajalne, konsumne, mlekarke, živinorejske, strojne, in obrtniške zadruge, s pomočjo katerih se je kmečko ljudstvo izognilo zadolževanju in vaškim mogotcem. Krek je s svojim delom vse - 682 jih je bilo - povezal v Zadržno zvezo, ki je bila res močen gospodarski faktor, čeprav je povezovala malega človeka. To gibanje je dalo SLS kmečki obraz.

Krek je dobesedno živel za kmečko ljudstvo, predaval na shodih, skrbel za izobrazbo na Trgovski in Gospodarski šoli. Obnesli so se, Krekovi gospodinjski tečajji po deželi.

Zanimivo je, da je Krek podpiral tudi ljubljanski škof Jeglič.

PISALI SMO PRED 50 LETI

Skupina združenih Slovencev v Lanusu vabi vse rojake na

VELIKO DRUŽABNO PRIREDITEV SILVESTROVANJE ki bo v cerkveni dvorani in na cerkvenem zemljišču V prvem delu prireditve so na sporedu pozdravni nagovori in izročitev diplome našemu zaslužnemu č. g. **Janezu Hladniku** ob njegovih petdesetletnici. V drugem delu prireditve se bodo vrstili šaljivi nastopi. Prikazane bodo tudi ribniške šege.

Zato 31. decembra vsi na silvestrovanje v Lanusu!

Za zadnji dan letošnjega leta pripravljamo veliko silvestrovanje s plesom. Za izvrstno domačo hrano in pijačo bo v obilni meri poskrbljeno.
Bar Ilirija - Alvarado 350 Ramos Mejia

S.P.D.

vabi na svoj

IV. družabni večer s plesom

dne 27. decembra 1952 on 20. uri
Calle Austria 2064, višina Santa Fe 3000

Čar domačega božiča vam bo priklical tudi letos

GALLUS

s svojim koncertom

BOŽIČNIH PESMI

v nedeljo 11. januarja v baziliki Marije Pomočnice kristijanov Don Bosco v Ramos Mejiji

Svobodna Slovenija, št. 49; 24. decembra 1952

ESLOVENIA, MI TIERRA

El comienzo del sentimiento nacional

Eran los tiempos en los que comenzaba el quehacer literario. De este modo algunos hombres de la cultura contribuyeron al surgimiento del ser nacional a través de las letras.

Oskar Dev editó la primera antología de poesías no sacras, Pisanice.

Marko Pohlin instaba a sus compatriotas a que no sintieran vergüenza del idioma esloveno. Escribió una Crónica de Kranjska (Carniola), el primer trabajo de las ciencias históricas en idioma esloveno.

Anton Tomaž Linhart se valió del alemán para su „Poskus zgodovine Kranjske...“ (Esbozo de la historia de Carniola). En su obra arremetió contra la división del pueblo esloveno en regiones. No se detuvo tanto en el tema de los gobernantes, sino que habló de la vida de los eslovenos desde Carantania en adelante. Este libro es el hito histórico más importante del siglo XVIII.

No podemos dejar de mencionar a Valentin Vodnik, el primer poeta esloveno. Es harto conocido su poema motivador: „Slovenec, tvoja zemlja je zdrava“ (Esloveno: tu tierra es fértil) y otras poesías de la colección Pesmi za pokušino (Intentos de poemas). Reviste importancia el hecho de haber sido el que editó el primer diario en esloveno.

Blaž Kumerdej, rector del secundario de Ljubljana, le presentó al gobierno de Viena en 1773 un proyecto de alfabetización en idioma esloveno.

Jurij Japelj, secretario del obispo Herberstein, es el que realizó la traducción completa de la Biblia al esloveno. (Antes de él lo había hecho el protestante Dalmatin).

De este modo, con las reformas iluministas, el pueblo logró su despertar nacional y vivió la llegada de una nueva época - la de la revolución francesa.

OSEBNE NOVICE

Rojstvo: V družini cont. Gregorja Hribarja in lic.Sonje roj. Tomazin se je rodil sin **Martin**.

Srečni družini naše čestitke!

Novi diplomanti: Na moronski univerzi je dokončala študije **Saši Kovačič** iz Castelarja in postala **tehnik hotelirskega upravljanja**. Diplomantki iskrene čestitke k diplomam in ji želimo mnogo uspehov pri nadaljnjem študiju, saj namerava doseči še višjo stopnjo izobrazbe.

Na medicinski fakulteti državne univerze v Buenos Airesu je dokončala študije **Natalia Romina Jesenovec** in prejela naslov „nutricionista“.

V ponedeljek 23. decembra je na državni univerzi v Buenos Airesu dokončala študije **Geraldine Rome** in diplomirala kot arhitektinja.

V petek, 27. decembra je na inženirski fakulteti državne univerze v Buenos Airesu diplomiral **Heri Zihertl** in prejel naslov kot kemični inženir.

Vsem čestitamo in želimo obilo uspehov!

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena so darovali: prof. Majda Rotar, Ljubljana, 100.- dolarjev v spomin prof. Milene Dobovšek; N.N., ZDA, 50.- dolarjev. **Bog naj stotero povrne!**

Odbor in stanovalci Rožmanovega doma se zahvaljujejo vsem, ki so prispevali v sklad doma: ga. Tinca Fajfar \$ 100.- v spomin na moža; N.N. iz Olivosa \$ 100.- v spomin na pok. Franca Fajfarja; g. Branko Rebozov \$ 20.-; Kralj Edvard \$ 20.-. V nabirko potom Filipa Oreha v ZDA pa so darovali Nace Omahen 50 dolarjev, Slavko Stepec 30 dolarjev, Katica Drev 25 dolarjev v spomin na moža, ter Marija Vodišek 10 dolarjev. **Vsem dobrosrčnim rojakom Bog plačaj!**

NAREKSOVA TRETJA*

Slovenska judoistka Petra Nareks je na mednarodnem turnirju v Fukuoki na Japonskem osvojila tretje mesto v kategoriji do 52 kilogramov.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Antonio Mizerit** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinetis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo Zedinjena Slovenija: **Tone Mizerit** / V tej številki so sodelovali še: **Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Jernej Tomazin, Meta Vombergar, Janez Arnez, Alojzija Mehle, Jože Rant.** - STA, Radio Ognjišče.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95 (za člane ZS poseben popust); obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar**

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Oddajam 2 stanovanja za 3/5 oseb v Villa Catedral - Bariloche. Informacije na Tel: (02944) 42-4978 / E-Mail: razingergrohar@ciudad.com.ar

Bungali v Bariloche. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfnanet.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

30. decembra 2002

1 EURO 230,22SIT

1 U\$S dolar 222,05SIT

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 1 oče, 4 dvojina, 10 deti, 12 rt, 13 nor, 14 prezremo, 17 SN, 18 rdi, 19 ego, 21 to, 23 Ema, 24 Ana, 26 obala, 28 zbito, 30 Eva, 31 len, 32 až. 34 ena, 36 bos, 38 la, 40 obvestim, 43 oko, 45 es, 46 tava, 47 gobelin, 48 roj
NAVPIČNO: 1 odprto, 2 čar, 3 eter, 5 vre, 6 otme, 7 in, 8 nos, 9 Arno, 11 izdelan, 15 rima, 1 ogabnost, 20 oni, 22 obe, 25 ata, 27 ave, 28 zebe, 33 slog, 35 Abel, 37 star, 39 ako, 41 vsi, 44 Ob.

OBVESTILA

SOBOTA, 4. januarja:
Koncert okteta „Deseti brat“, v Slovenskem domu v Carapachay, ob 20.30.
NEDELJA, 5. januarja:
Nastop okteta „Deseti brat“, v Slovenski vasi. Ob 9. poje pri maši. Nato koncert v domu.

ZA SMEH

Kako se začnejo recepti v gorenjskih kuharskih knjigah? „Sposodi si ...“

Zakaj so vsi vici o Gorenjcih enostavni? „Da jih ljubljanci razumejo.“

„Janezek, zakaj ti domače naloge vedno piše

očka?“
„Ker dedek ne zna, mama pa nima časa.“

Polna sočutja reče gospodinja beraču:

„Ali vam še nihče ni ponudil dela?“
„Enkrat že. A drugače so ljudje bolj prijazni do mene.“

Podporni boni Zedinjene Slovenije

V petek, 21. decembra se je na državni loteriji odvijal božični žreb, ki je odločil usodo tudi letošnje „rife“ Zedinjene Slovenije. Izžrebane so bile sledeče številke:

1° 790; 2° 625; 3° 447; 4° 289; 5° 162; 6° 535; 7° 315; 8° 956; 9° 980, 10° 307. Pri naši rifi prva številka ni bila prodana, ostale pa so nagradile različne dobrotnike. Boni letošnje rife so se zelo dobro v prodajali, za kar se našim rojakom iskreno zahvaljujemo.

Za novo leto pa se toplo priporočamo še nadaljni podpori, saj preživljamo res težke čase.

Razpis za novo opremo revije Meddobje

Za grafične oblikovalce in študente zadnjega letnika grafičnih tehnik

Kdor želi sodelovati pri natečaju za opremo revije Meddobje, naj predstavi dva vzorca oz. osnutka v največ štirih barvah v naravni velikosti in na črnem kartonu, passepartout, foamboard, itd, v velikosti A3.

Vse to je treba dostaviti Slovenski kulturni akciji do 15. marca 2003 v kuvertah, označenih s šifro (brez drugih podatkov). Oddati istočasno majhno zaprto kuverto z isto šifro, ki v notranjosti vsebuje ime, naslov in telefon pošiljalca.

Nagrajeni vzorec bo sprejet za oblikovanje Meddobja. Ostali pa bodo skupaj z nagrajenima sodelovali v skupinski razstavi grafičnih oblikovalcev v letu 2003.

1. nagrada (dolarjev) 100.

2. nagrada (dolarjev) 50.

Žirija: arh. Marjan Eiletz, arh. Jure Vombergar, dr. Katica Cukjati

Likovni odsek - Tel: 4650-5088

Na Hrvaškem Slovenci nezadovoljni

Hrvaški sabor (parlament) je z večino glasov sprejel nov ustavni zakon o pravicah narodnih manjšin. Zanj je glasovalo 115 od skupno 120 poslancev. Zakon manjšinam zagotavlja od pet do osem sedežev v parlamentu. Manjšine, ki predstavljajo več kot 1,5 odstotka prebivalstva Hrvaške - to so samo Srbi -, bodo imele po tem zakonu od enega do treh predstavnikov, odvisno od števila volilcev. Druge bodo imele, tako kot doslej, štiri poslance - po enega Italijani in Madžari, enega skupaj Čehi in Slovaki, ostali pa bodo skupaj izvolili še enega, kar bo natančneje določeno z volilnim zakonom. Možnosti, da bi Slovenci prišli v to skupino, skoraj ni. Predsednik slovenskih organizacij na Hrvaškem Darko Šonc je izrazil nezadovoljstvo nad sprejetim zakonom, saj ta nikjer ne omenja slovenske manjšine.

Kot opozarja Šonc, so slovensko manjšino leta 1997 izbrisali iz preambule ustave. Sedanja oblast je v času, ko je bila še opozicija, sicer obljubljala, da bo napako popravila, zdaj pa je ta obljuba dokončno pozabljena. Zato predstavniki slovenske manjšine razmišljajo o ustavni tožbi, saj gre po Šončevih besedah za dvojno diskriminacijo: ne le, da so bili izbrisani iz ustave, kršeno je tudi določilo, po katerem so vse manjšine enakopravne. Slovenska, ki nima pravice do svojega predstavnika, po njegovem mnenju ne more biti enakopravna z drugimi.

Novi zakon bo manjšinam na Hrvaškem med drugim zagotavljal tudi uporabo maternega jezika in izobraževanje v maternem jeziku, stike z matično državo, pravico do zastopanosti v predstavniških telesih lokalne samouprave, oblikovanje Sveta za narodne manjšine in oblikovanje manjšinske samouprave v županijah, mestih in občinah.

Po popisu prebivalstva iz leta 2001 na Hrvaškem živi 4,54 odstotkov Srbov, 0,47 odstotka Bošnjakov, 0,44 odstotka Italijanov, 0,37 odstotka Madžarov, 0,34 odstotka Albancev, 0,30 odstotka oziroma 13.173 Slovencev in še 15 posameznih manjšinskih skupin. Manjšinske skupnosti na Hrvaškem predstavljajo skupaj 10,4 % prebivalstva.

CORDOBA

Počitniški dom „dr. Rudolf Hanželič“

sporoča vsem članom in prijateljem, da so cene prenočišča in kompletne prehrane za letošnjo sezono sledeče:

Odrasli: \$ 32.- na osebo na dan
Otroci od 4. do 14. leta: \$ 26.- na osebo na dan
Otroci do 4. leta: brezplačno

Počitniški dom nudi:

- vse sobe s privatno kopalnico
- posteljno perilo in brisače
- posebno prehrano za goste, ki bi jo imeli zdravniško predpisano
- brezplačen prevoz iz ali v Capilla del Monte za goste, ki potujejo z omnibusom.

ŠTEVILNE DRUŽINE (TRI ALI VEČ OTROK) POSEBNE CENE PO DOGOVORU!

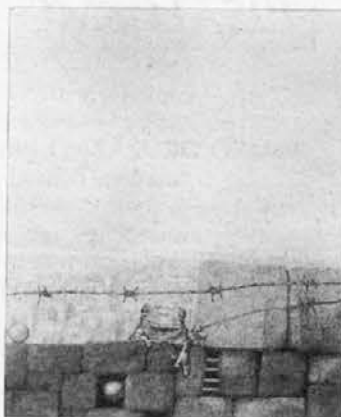
Več informacij in prijave:
Tel/Fax: 0348-494046
Cel.: 0351-15-5404628
Cel.: 4351-15-5433498
E-mail: tomasrant@hotmail.com

Slovenski umetniki...

Nad. s 3. str.

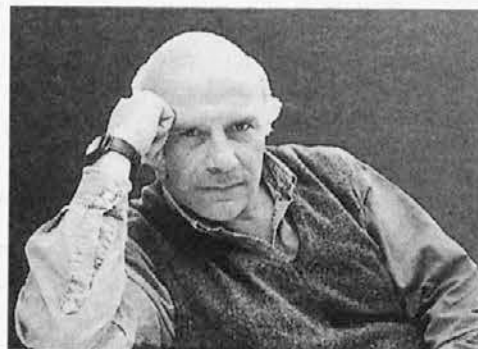
Sergio Hocevar: Kraljevič

V drugi brošuri je govora o njegovih sinovih.

Sergio Hocevar Mlajši se je prva leta posvečal akrom, pozeje pa so njegove slike zadobile oniričen značaj, kjer je več motivov ikara, alegorije in podobno. Dobil je več nagrad

Fernando Hocevar je arhitekt. Njegova glavno zanimanje je umetnost na računalniku. in je verjetno najboljši argentinski umetnik v tej stroki. Dobil je več argentinskih in mednarodnih nagrad, v New Yorku in Tokiu. TD

Fernando Hocevar: Velika častna nagrada, Japonska 2000, digitalna umetnina

NAGRADE ZA ZVENENJE

Ustvarjalci filma Zvenenje v glavi Andreja Košaka (posnet po istoimenski knjigi Draga Jančarja) so na 3. mednarodnem filmskem festivalu v Nemčiji, prejeli kar nekaj nagrad: za najboljšo kamero, za najboljšo montažo in film kot celota posebno omembo žirije. Zvenenje v glavi je kandidat Slovenije za nominacijo za oskarja.

NSi o posledicah pridruženja NATU

Kot prihodnja članica zveze NATO bo imela Slovenija popolno obrambo v vojaškem, policijskem smislu in v smislu civilne zaščite za znatno manjši denar, kot bi ga imeli v primeru nevtralnosti in ta prihranek bomo lahko porabili za dvig javnega dobra. Zveza NATO predstavlja za N.Si novo kvaliteto varnosti.

Po mnenju dr. Jožeta Ranta, predsednika strokovnega odbora N.Si za obrambo, je povabilo hkrati tudi vstopnica v klub najbolj ekonomsko in tehnološko razvitih držav sveta ter pomeni priložnost za naše gospodarstvo in znanost, za hitrejši razvoj in večjo prodornost ter za ustvarjanje novih delovnih mest.

Slovenija postaja sama odgovoren tvorec varnosti in to ne samo za svoje prebivalce ampak tudi za prebivalstvo ostalih članic in drugih držav-nečlanic, še posebej prebivalcev še vedno nemirne in marsikdaj kaotične JV Evrope. To je njena moralna dolžnost.

Ker je odločitev o vstopu Slovenije v zvezo NATO zelo pomembna, N.Si podpira rezultat referenduma in verjame, da bo rezultat le tega pozitiven. N.Si si bo za to prizadeva-

la z vsem svojim prepričanjem. Glasovanje za vstop bo pomenilo, da smo kot narod za večjo varnost, za manjše stroške, da smo za ekonomsko in znanstveno sodelovanje z najbolj razvitimi državami sveta, da postajamo vse manj izolirani v svetu in zato tudi manj rizični tako v varnostnem kot ekonomskem smislu. Članstvo v NATO pomeni večjo varnost naših prebivalcev pred grožnjami globaliziranega terorizma, mednarodnega kriminala in učinkovito zaščito pred posledicami naravnih in po človeku povzročenih katastrof.

Ne moremo pa se otresti občutka razočaranja, da slovenska Vlada ni bila dovolj uspešna pri osveščanju ljudi o pomembnosti te odločitve za Slovenijo in njene državljane. Vlada RS bi morala bolj sistematično in organizirano pristopiti k pojasnjevanju, kaj vse predstavlja zveza Nato, ki vse bolj postaja ne samo vojaška temveč politična zveza, ter kaj bi kot narod brez vstopa v to zvezo lahko izgubili.

N.Si, ki je bila ustanovljena leta 2000, je letos prvič nastopila na lokalnih volitvah, zato smo s pridobljenim rezultatom zadovoljni, je poudaril dr. Bajuk. N.Si je ohranila rezultat, ki ga je stranka pridobila na parlamentarnih volitvah, kar je dokaz, da se je stranka utrdila.